

NEWSLETTER

Јуни, 2019г.

Бр. 06/2019

Промовирани публикациите „Политика за медиумска писменост“ и „Регулаторните тела за медиуми и заштитата на малолетните лица

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на 17 јуни 2019 година го одржа вториот јавен состанок за 2019 година, на кој директорот д-р Зоран Трајчевски, ги презентираше активностите од изминатиот квартал, спроведени согласно Годишната програма за работа – мониторингот на изборното медиумско претставување за време на изборните кампањи за претседателските и за предвремените локални избори, надзорите врз радиодифузерите, издавачите на печатени медиуми, операторите на јавни електронски комуникациски мрежи, давателите на АВМУ по барање, изречените мерки-јавна опомена, меѓународните активности.

На состанокот беа промовирани и двете публикации „Политика за медиумска писменост“ и „Регулаторните тела за медиуми и заштитата на малолетните лица“, подготвени во рамки на заедничкиот проект на Европската Унија и Советот на Европа – Зајакнување на судската експертиза за слободата на изразување и за медиумите во Југоисточна Европа (ЈУФРЕКС). Публикацијата „Политика за медиумска писменост“, за потребите на Агенцијата, ја подготви генералниот секретар на ЕАВИ Паоло Челот, и истата претставува патоказ за понатамошен развој на медиумската писменост во македонското општество, земајќи ги предвид граѓаните како крајни корисници.

Отпечатена е на [македонски](#), [албански](#) и [англиски јазик](#).

Публикацијата „Регулаторните тела за медиуми и заштитата на малолетните лица“, меѓу другото треба да придонесе за посеопфатно разбирање на концептот за заштита на малолетната публика од штетни содржини во аудиовизуелните медиумски услуги, улогата на националните регулаторни тела во оваа област, потребата од вклучување различни чинители со цел да се осигури безбедно опкружување како на интернет, така и надвор од него, како и да понуди почетна точка за давање препораки и создавање механизми за заштита на малолетните лица, но и да ги олесни понатамошните напори и иницијативи. Ова издание е корисна и важна алатка во понатамошните активности не само на регулаторот, туку и во рамките на дискурсот на сите чинители во општеството.

Соопштенија за јавност

На 5 јуни како резултат на истражувачко новинарство, на јавноста и беа предочени информации за истовремен ангажман на две лица и како активно вработени новинари во телевизији, и како советници на премиерот Зоран Заев. Имајќи ги предвид овие сознанија, Агенцијата посочи дека улогата на медиумите е да бидат критичари и коректори на власта, и во тој контекст, неопходно е при ангажманот на кадарот, да водат сметка дека треба да обезбедат самостојност, независност и одговорност на уредниците, новинарите и другите автори при создавањето на програмите и креирањето на уредувачката политика. Ова е важен предуслов за известувањето да биде објективно и непристрасно со еднаков третман на различните гледишта така што јавноста ќе може самостојно да гради мислење за општествените случувања и настани. Во време кога земјата прави напори за зголемување на професионалноста на медиумите и слободата на информирање, ваквиот двоен ангажман може да претставува пречка за поставување професионална дистанца при информирањето на јавноста и да ја загрози слободата на изразување. Во врска со ова, Агенцијата ги информираше и премиерот Зоран Заев и двете телевизији.

На 21 јуни Агенцијата преку соопштение за јавност реагираше за закани упатени кон новинарот Бранко Героски. Агенцијата уште еднаш нагласи дека каков било обид за спречување на слободата на изразување е неприфатлив. Новинарите и медиумите мора да бидат оставени да ја работат својата работа професионално, а сите субјекти, институции и јавноста воопшто треба да прифатат, дека слободата на изразување подразбира различни гледишта без оглед дали некому му се допаѓаат или не.

Усвоен Извештај за спроведување на Програмата за обезбедување достапност до медиумите на лицата со сетилна попреченост (2016-2018)

На 25-та седница, одржана на 17 јуни, Советот на Агенцијата го усвои [Извештајот за спроведување на Програмата за обезбедување достапност до медиумите на лицата со сетилна попреченост, за периодот 2016-2018 година](#).

Во Извештајот се опфатени сите активности кои регулаторното тело ги спроведе согласно двегодишната Програма, како и активности кои во перспектива би придонеле за зголемување на достапноста до програмите за лицата со попреченост.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И
АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

NEWSLETTER

Изготвен Извештај за медиумска сопственост за 2018 година

Во насока на зголемување на транспарентноста на сопственичката структура на медиумите, Агенцијата изготви Извештај за медиумска сопственост.

Во извештајот се содржани податоците за сопствениците на радиодифузерите и на печатените медиуми, податоците за промените во сопственичката структура на радиодифузерите и интеграцијата на капиталот помеѓу радиодифузерите во 2018 година, како и активностите што Агенцијата во 2018 година ги презеде во насока на спречување на недозволена медиумска концентрација.

Надзори врз радиодифузери, печатени медиуми, ОЈЕКМ

Радиодифузери

За обврската за доставување на писмен извештај најдоцна до 31 март 2019 година, за спроведување на обврските утврдени во дозволата за радио или телевизиско емитување, а особено за спроведување на програмскиот концепт, редовен административен надзор е извршен врз ТВ Сонце. Надзорот покажа дека не е констатирано прекршување.

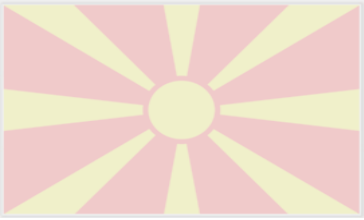
Агенцијата по службена должност, изврши вонреден административен надзор врз ТВ Ирис, ТВ Канал 21 Велес, Радио Б-97, Радио Хит ФМ, Радио Модеа, Скај Радио Плус, Радио БИ-КИ-АЛ, Радио Арачина, Радио Аљбана Плус, Радио 5 Чоки и Радио Балкан ФМ, за почитувањето на обврските од Правилникот за минимални технички, просторни, финансиски и кадровски услови за добивање дозвола за радио и телевизиско емитување. Надзорот покажа дека радиодифузерите постапиле согласно Правилникот. Врз локалната Телевизија Кочани – ЛД, извршен е вонреден програмски надзор, за правилата при пренесување на кинематографски дела. При надзорот е констатирано дека надвор од периодот утврден во договорите со имателите на права, на програмата на Телевизија Кочани – ЛД, се емитувани филмовите The Mule, Silent Venom и Maximum Conviction, што е спротивно на членот 49 од ЗААВМУ.

Врз сите радиодифузери коишто емитуваат радио и ТВ програма, извршен е вонреден административен надзор за да се утврди дали некој променил сопственичка структура, без претходно да ја извести Агенцијата. Надзорот покажа дека ниту еден радиодифузер не извршил промена во сопственичката структура без претходно да ја извести Агенцијата и истата да биде одобрена од страна на Агенцијата.

Агенцијата изврши контролен административен надзор врз Телевизијата Компани 21-М, за да утврди дали е постапено по Решението за преземање мерка-јавна опомена, претходно упатено од Агенцијата, заради необјавување импресум. Со надзорот е констатирано дека радиодифузерот постапил согласно законските одредби од Законот за медиуми. По изречените мерки јавна опомена, извршен е контролен надзор врз ТВ Телма и ТВ Компани 21-М. Надзор врз ТВ Телма е извршен за обврските за објава на импресум и за заштита на малолетната публика од содржини кои би можеле да им наштетат на нивниот развој. За почитувањето на обврските за заштита на малолетната публика, контролен надзор е извршен и врз ТВ Компани 21-М. И двете телевизии во целост постапиле по мерките јавна опомена. Контролен надзор е извршен и врз ТВ Дуе од Гостивар за да утврди дали е постапено по јавната опомена упатена за неисполнување на обврската за обезбедување јавност во работењето. Надзорот покажа дека е исполнета во целост обврската од Законот за медиуми. По изречената јавна опомена на радиото БИ-КИ-АЛ од Битола, контролен надзор е извршен за обврската за достава на податоци за сопственичка структура, уредништво, извори на финансирање во 2018 година и вкучно остварени приходи и расходи претходната година. Надзорот покажа дека е исполнета оваа законска обврска.

Изречени мерки јавна опомена за радиодифузери

Советот на Агенцијата во јуни донесе 23 Решенија за изрекување мерка јавна опомена за: Наша ТВ, ТВ Дуе, ТВ Ирис, ТВ Гурра, ТВ Топестрада, ТВ Канал Визија, ТВ Канал 21, ТВ Клан Македонија, ТВ Канал Вис, Радио Б-97, РФМ Радио, Радио Пела, Лајф Радио, Радио Холидеј, Радио Аљбана Плус, Еко Радио, Радио Кочани, Радио Лав, Хит Радио, Радио Би-Ки-Ал, Радио 106, Радио Капитол ФМ и Радио Ла Коста. Јавни опомени на радиодифузерите им се изречени заради не доставување на писмен извештај за спроведување на обврските утврдени во дозволата за радио и ТВ емитување, ниту информација за техничките средства преку кои се емитува или реемитува нивниот програмски сервис во државата или надвор од неа, со што не се исполнети обврските од Законот за медиуми. Радиодифузерите имаат рок од 45 дена за законско усогласување, по што Агенцијата ќе спроведе контролен надзор.

NEWSLETTER

Печатени медиуми

За почитувањето на обврските за објавување импресум врз МЕДИА ПРЕС ВМ ДООЕЛ увоз-извоз Битола, издавач на весникот „Битолски весник“, ГЛОБАЛ МЕДИА ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, издавач на магазините „Uniqe“ и „Auto Focus“, АМПТЕАМ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје, издавач на магазинот „М Магазин/Авто плус“, ЕУРО-МАК КОМПАНИ ДОО увоз-извоз Штип, издавач на весникот „Економија и бизнис“, АНТИК МЕДИА ДООЕЛ Скопје, издавач на магазинот „Портрет“, МЕДИУМ БОЈА 43 ДООЕЛ увоз-извоз Штип, издавач на весникот „Штипски глас“, КОЛОР МЕДИА ПЛУС ДОО Скопје, издавач на магазините „Руски доктор“, Убавина и здравје“ и „Добра Храна“, БИРО ПРЕС ДОО Скопје, издавач на магазинот „Порта 3“ и ВИЗИОНИ М Скопје, издавач на магазинот „Шења“, Агенцијата изврши редовен административен надзор. Надзорот покажа дека издавачите во целост ја исполниле обврската утврдена со Законот за медиуми.

Редовен административен надзор за обврската за објавување податоци за седиште, уредништво, податоци за печатницата, датум на печатење и број на печатени примероци од Законот за медиуми, извршен е врз издавачите на печатени медиуми РЕПРО ПРИНТ ДООЕЛ (весникот „Нова Македонија“) СЛОБОДЕН ПЕЧАТ ДОО (весникот „Слободен печат“) ВЕЧЕР ПРЕС ДООЕЛ (весникот „Вечер“), КОХА ПРОДУКЦИОН ДОО (весникот „Коха“), КАПИТАЛ МЕДИА ГРУП ДОО (весникот „Капитал“), МЕДИА ПЛУС ФОКУС ДООЕЛ Скопје, (весникот „Фокус“), ЈЕНИ БАЛКАН ДООЕЛ (весникот „Јени Балкан Хафтал’к Билтен“), АТВ МЕДИА КОМПАНИ (весникот „Лајм“) и ИНДЕПЕНДЕНТ БАЛКАН ЊУС АГЕНСИ ДОО (весникот „Независен весник“). Надзорот покажа дека издавачите во целост ја исполниле обврската утврдена со Законот за медиуми.

Оператори на јавни електронски комуникациски мрежи

Врз операторите Кабел АС КТВ од Македонски Брод, Бив Пирамида од Делчево, Сигнал-Нет од Куманово, Винсат Кабел од Винаца, Тотал ТВ од Скопје и Моби Сервис од Прилеп извршен е редовен програмски надзор за почитувањето на обврските за регистрација на програмски сервиси и титулување на програмските сервиси кои операторите ги реемитуваат. При надзорот не се констатирани непочитувања на ЗААВМУ.

За да се утврди дали постапиле по мерките јавна опомена, врз операторите Вива Нет од Берово и Неотел од Скопје, извршен е контролен програмски надзор за обврската за регистрација на програмските сервиси кои ги реемитуваат. Операторот Неотел, постапил по опомената, додека операторот Вива Нет, на територијата на општина Берово и општина Пехчево, во својот програмски пакет ги реемитува програмските сервиси RTS Svet и RTS 2, кои не се регистрирани во Агенцијата.

